

وڈیاں ہمتاں والی

ہیلن کیلر

لکھاری: گیرتھا ٹامپسن

(Gare Thompson)

ترجمہ کار: ڈاکٹر کرامت مغل

زرشا پبلشرز..... لاہور

فون نمبر: 0322-4586093

کتاب دانان: وڈیاں ہمتاں والی: ہیلن کیلر
 مترجم دانان: ڈاکٹر کرامت مغل
 اشاعت: اوّل
 اشاعت سال: 2017
 کمپوزنگ: محمد شاہد شفیق ((0322-4586093))
 قیمت: 50 روپے
 کل صفحات: 60
 ناشر

ISBN NO.:978-969-7737-01-7

Email: kraamaat@gmail.com

Ph.No. 0333-4306384

لکھاری نال رابطہ: ڈاکٹر کرامت مغل

شعبہ پنجابی، گورنمنٹ اسلامیہ کالج، ریلوے روڈ، لاہور

انتساب
 ماہا مغل
 عفان واجد
 ابو بکر عمر
 تے
 میرب عاصم
 دے ناں

Waddian Himmattan Wali (Halen Keller)

By

Gare Thompson

(Translation by Dr. Kramat Mughal)

Price: 50/-

Email: Kraamaat@gmail.com

Ph. No. 0333-4306384

Address: Punjabi Deptt. Govt Islamia College,
 Railway Road, Lahore.

فهرست

7	باب نمبر 1	-1
11	باب نمبر 2	-2
14	باب نمبر 3	-3
19	باب نمبر 4	-4
22	باب نمبر 5	-5
36	باب نمبر 6	-6
43	باب نمبر 7	-7
46	باب نمبر 8	-8
51	باب نمبر 9	-9
55	باب نمبر 10	-10

ہیلن کیلر 27 جون 1880 نوں تسکو بیا، الباما وچ پیدا ہوئی۔ آر تھر کیلر اوہناں دے والد سن جہناں نے جنوب ول ہوئی سول وار وچ بھاگ لیا۔ لڑائی توں بعد اوہ واہی نیجی واسطے اپنے پنڈ چلے گئے۔ اپنی پہلی بیوی دے مرن مگروں اوہناں نے کیٹ ایڈم نال ویاہ کر لیا۔ پہلی بیوی توں دو پترن۔ نویں بیوی آر تھر کیلر نوں ”کپتان“ کہند سی۔ واہی نیجی دے نال نال اوہ اک مقامی اخبار دے ایڈیٹر و جھوں وی کم کردے، خموش رہن والے سنجید انسان سن۔

پر وار وچ پہلی کڑی ہیلن دے جمن نال گھر جیوں رُشنا یا گیا۔ اوہ ہسدی تے غر عُوں کردی رہندی۔ ہیلن اپنی ماں دی اکھ داتا را بن گئی۔ اوہ اپنا پو اوس دی تعریف کرداتے اوس نوں پسند کردا۔ ہیلن اپنی مڈھلی حیاتی بارے لکھدی کہن: ”دی اے: ”میری زندگی دامنڈ بہت ای ساداسی کسے سدھارن بال دے جیون وانگ

ہیلن کیلر کون؟

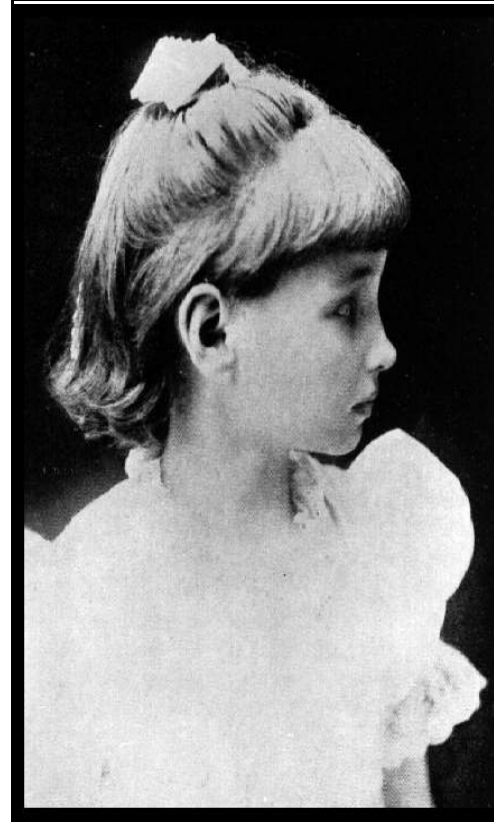
ہیلن کیلر دا 100 ورھے پہلاں جنم ہو یا، ہیلن نے بولنا پڑھنا تے فیر لکھنا سکھیا۔ ایہ شاید بہت وڈی گل نہیں لگدی پر ہیلن کیلر واسطے وڈی گل سی کیوں جو اوہ دُوری (جو بول تے سن نہ سکے) تے ناپینا سن۔

سوچو تہاڈے کتلاں وچ رُوں بھری ہووے تئیں گجھ سن نہ سکوا ویاں کوئی چیکدا رہوے تہاڈیاں اکھاں اُتے پٹی پٹی تھی ہووے تئیں گجھ ویکھ نہ سکوا ایہ انھیریاں بھری کالی تے چُپ والی دُنیا ہیلن کیلر دی دُنیا سی۔

جدوں ہیلن کیلر تھوڑا کو وڈی ہوئی اوس ویلے تیکر گجھ بولیاں تے بولنا کوں بولنا سی، سکھ لیا ہو یا سی۔ اوس ویلے ڈوریاں تے منا کھیاں واسطے بہت گھٹ سکول سن۔ اکھاں توں وانجھے گجھ لوک ای لکھنا پڑھنا سکھے سن۔ ہیلن کیلر نے نہ صرف ایہ دو ویں کم لکھنا تے پڑھنا سکھے سکوں ایس توں ودھ ہو روی بہت کجھ کیتا۔ بہت ودھ وکن والیاں کئی کتاباں اوہناں نے لکھیاں۔ اوہناں نے دکھایا کہ اوہناں دا گجھ پن (معذوری) اوہناں نوں چھپے نہ رکھ سکیا۔ ایس توں اگان لاہ اوہناں نے اوہناں لوکاں نوں اُمید دتی جو اوہناں دے وانگ ای سُن تے ویکھ نہیں سن سکدے۔

سادا..... میں آئی، میں
دیکھیا جت لیا جویں خاندان وچ
پہلا بال کرداے۔“

ہیلن ذہین سی اوس نے
بڑی جلدی ای بولنا شروع کردتا۔
اوس دے پہلے بولے گئے اکھر
ایہ سن۔ ”تی آ، تی آ، تی آ“ تے
”وای، وای“ جو اوس نے پانی
واسطے بولے سن۔ جے اوہنوں
شیواں واسطے لفظ نہیں سن آندے
تاں اوہ اشاریاں نال اوہناں
شیواں دی نشاندہی کردیندی جو
اوس نوں لوڑیندے سن۔ بڑی
جلدی ای اوس نے ٹرنا سکھ لیا۔ فیر گھ دیر بعد بڑی جلدی ای ہیلن پورے گھر وچ دوڑاں
لا رہی سی۔

سن۔ کیٹ نے دُبارا جتن کیتا اوہنے چاہیا جو اوس نے محسوس کیتا اے اوہ غلط ای
ہو دے۔ پر اوہ غلط نہیں سی۔ ہیلن ناہینا ہو چکی سی تے ایہ سبھ گھ ٹھیک نہیں سی۔
ہر شام، گھنٹی وجائی جاندی سی تاں جو پروار نوں کھانے تے بلا یا جاوے۔ ہر کوئی
اواز سندا ایہ جھکار دے شور وانگ سی۔ اوہ جو وی گھ کر رہے ہوندے سن اوہ چھڈ دیندے
تے کھانے تے آ جاندے پر کیٹ نے دیکھیا کہ ہیلن ایس جھکار دی اواز تے کوئی رد عمل
نہیں کردی۔ کیٹ نے کپتان تے اوہدی بھینا یولین نوں دسیا جو اوہناں نال ای رہندی پئی
سی۔ اوہناں نے ہیلن نوں اُچی ساری پکار یا، فیر اوہ نرمی نال بولے اوہناں نے ہیلن دے
کناں کول تالی وجائی۔ ہیلن نے گھ وی محسوس نہ کیتا اوس نوں گھ سنائی ای نہ دتا۔ مسز کیلر
دا ڈرسچا ثابت ہو یا۔ اوہدی دھی ڈوری تے ناہینا ہو چکی سی۔ اوہ نہ سن سکدی نہ بول سکدی
تے نہ ای دیکھ سکدی سی۔

اوس دے ماپے اوس نوں ڈاکٹر کول لے اپڑے۔ ڈاکٹر نے اوس دا معاینہ کیتا
پر اوہ بے بس دکھائی دتا۔ کوں، مسز کیلر حیران رہ گئی۔ کیہ اوہدی ہُشیار تے سوہنی بالڑی نوں
نموش تے انھیری دُنیا وچ رہنا پوے گا؟

فیر دو سال دے لگ بھگ اوہ ہمار سکوں بہت ہمار ہو گئی۔ اوس نوں بہت تیز بخار
ہو یا۔ اوس ویلے ہماری دے علاج واسطے بہت گھٹ دوائیاں سن۔ ڈاکٹر اں نے سوچیا سی
کہ ہیلن مر جاوے گی۔ فیر اچانچک بُخار ٹٹ گیا۔ ہیلن سکون دی نیندر سُتی۔ اوس دا
پروار اک وار فیر خُش ہو گیا۔ اوہناں دی سونے رنگی دھی فیر ٹھیک چنگی بھلی ہو گئی۔
پر ہیلن ٹھیک نہیں ہوئی۔ جدوں ہیلن دی ماں اوس نوں نہوار ہی سی اوس نے ہیلن
دے مؤن ہلا گے اپنا ہتھ ہلایا۔ اوس اکھ نہیں چپکی، اوہدیاں اکھیاں سدھا گھور رہیاں

کالے انھیر بھرے ورھے

ہیلین دی دُنیا وچ کوئی دن تے راتاں نہیں سن۔ اوہ ہر روز صبح سویرے چڑھدا سورج نہیں سی ویکھ سکدی یاں فیر رات نوں چن دی چاندی ورگی چاننی وی نہیں سی ویکھ سکدی۔ اوہ پکھیر وواں دے گیت تے جھینگر دی اواز تیکر وی نہیں سی سن سکدی۔ اوہ خموش انھیرے وچ جیون لگ گئی۔۔ اپنے بارے سوچو ذرا بے تئیں ویکھ سن تے بول نہ سکدے ہوو تئیں لوکاں نوں کوں اپنی گل سمجھاندے؟ کوں ”گل“ کردے؟

ہیلین تیز ہُشیار سی۔ اوہ ہر تھاں اپنی ماں دے پچھے پچھے رہندی۔ اوہ اپنی ماں دی سکرٹ نال چن بڑی رہندی۔ ہیلین نوں وکھ وکھ خشبو وواں آندیاں۔ اوس نوں اپنے آل دوالے پھر دیاں لوکاں تے شیواں دی حرکت بل جل محسوس ہوندى۔ ویلے دے نال نال اوس نے اپنی گل دو جیاں تیکر اپڑان دا ول لہھنا شروع کیتا۔ اوس نے اشارے بنائے تاں جو اپنی گل لوکاں تیکر اپڑا سکے۔

جدوں ہیلین نکلی سی اوس ویلے ڈورے تے نابینا باللاں واسطے بہت زیادا اسکول نہیں سن۔ الباما وچ تاں گجھ وی نہیں سی جتھے ہیلین وسدی سی۔ سکولاں وچ ڈوریاں نوں ہتھ نال اشارے کرنا سکھا یا جاندا۔ ایہ اشارے اکھراں واسطے ہوندے سن۔

وقت گزریا اوہ پنچ ورھیاں دی ہو گئی۔ ہیلین نے اپنے توں امی پنجاہ (50) اشارے بنائے۔ اوہ اپنی ماں یاں پیونوں اپنے ول کھچدی جس دا مطلب سی ”میرے کول آؤ“ اوہ اوہناں نوں پراں بھلا دھکیل دتی جدوں اوہناں توں دُور گھلنا چاہندی

ہووے۔ ”روٹی“ ”بریڈ“ واسطے اوہ سلائس کٹن تے اوس اُپر مکھن لاون وانگ کردی۔ ”نگا“ کہن واسطے اوہ اپنے ہتھ اُتے چُونڈھی وڈھدی۔ ہیلین اپنیاں ”انگلاں“ پھیلاندی تے اوس نوں جوڑدی جس دا مطلب ہوندا ”وڈا“ ہیلین اپنے گھر والیاں واسطے ہراک لئی وکھرا اشارا رکھدی۔ کپتان یاں پیو واسطے ہیلین اپنیاں عینکاں نوں ہتھ لاندی تے اپنی ماں واسطے اوہ اپنے سردے پچھے والاں نوں لیجا کے گنڈھ ماردی۔

پروار نے ہیلین نوں جانن دا جتن کیتا جو کہ اسان کم نہیں سی۔ اوہدا مزاج خوفناک سی جدوں ہیلین نوں کوئی ہو رراہ نہ لہھدا تاں اوہ غصا چھڈ دیندی۔

ہیلین نوں پتاسی کہ لوک ہونٹھاں نال گلاں کردے نیں۔ اوس نے اپنے ہونٹھاں نوں ہلاون دا جتن کیتا پر کوئی اواز نہ نکلی۔ ایس عمل نے ہیلین نوں پاگل کر دتا۔ اوس نے غصے تے دباؤ وچ ٹھڈے مارے تے چیکری۔ اوہدا غصا اودوں مگیا جدوں اوہ بہت زیادا تھک گئی۔ اپنی تھک گئی کہ ہو رچیک وی نہ سکی۔

ہیلین دے مایاں توں گجھ سچھ نہیں سی رہیا کہ اوہ ایہ صورت حال کوں قابو وچ

ہیلین نے اپنے آپ نوں سکھایا

بھاریوں اوہ اپنی کالی انھیری دُنیا وچ وسدی سی پر فیروی اوس کول خشی دا ویلا رہیا۔ اوس نوں گھروں باہر جانا، گھمنا پھرنا بہت پسند رہیا۔ گھر دے آل دوالے اُگے سارے رُکھاں نوں چھوہنا ہیلین نوں بہت من بھاون لگدا۔ اوہ پھٹلاں نوں سنگھدی۔ جلد ای اوہ دکھ دکھ رُکھاں بارے اوہناں نوں چھوہ کے یاں سنگھ کے دس سکدی سی ایوں اوہ اک قسم دی جانکاری لبیدی۔

اوس نے سادا نکلے نکلے کرنا سکھ لیتے۔ اوہ صاف کپڑے تہ کردی اوس نوں پتا سی کہ اوہدے کپڑے کھڑے نیں۔ اوس نے ایہ جان لیا سی کہ جدوں اوس دی ماں کوٹ

لیاون گے۔ رشتے داراں نے فیصلا سنایا کہ ہیلین نوں ہُن پر وار وچ بہت زیادا دیر نہیں رہنا چاہیدا۔ اوس نوں ”سٹ دینا“ چاہیدا اے جس دا مطلب اے کہ ہیلین نوں ہسپتال یاں فیرو منا کھیاں تے ڈوریاں دے آشرم وچ گھل دینا چاہیدا اے۔ 19 ویں صدی وچ بجھل لوکاں نوں ایوں ای باہر گھل دتا جاندا سی۔ اک وار اوہناں نوں گھل دتا جاندا تے فیرو پر وار اوس نوں کدے وی نہ دیکھدا۔ پر مسز کیلر اپنی دھی نال گجھ وی ایہو جہیا نہیں سی کرنا چاہندی۔ اوس نوں پتا سی کہ اوس دی دھی ذہین اے پر کون کویں اوس نوں سکھاسکدا سی۔

پاندی اے تے اوہ باہر جان لگدی اے۔ ہیلن اوس دے کوٹ نوں جھٹکدی کہ اوس نوں وی نال لے کے جایا جاوے۔

پر ہر روز دیاں انہونیاں گجھ خطرناک حادثیاں داوی کارن بن جانیاں۔ اک وار ہیلن دی اپرن (تہبن) تے پانی ڈلھ گیا۔ اوہ ایس نوں سُکانا چاہندی سی۔ ایس لئی اوس نے اپنے اپرن نوں انگیٹھی کول رکھ لیا۔ اوس نوں پتا ای نہ لگا کہ اوہ اگ دے کتا نیڑے چلی گئی اے اوہدے اپرن نے اگ پھڑلئی۔ جلدی ای اوس دی آیا نے اک کن بل دی مدد نال اگ بجھائی۔ ایس اگ نال اوس دی انگل تے وال تھوڑے جہے سڑ گئے پر ہیلن بہت خوش قسمت رہی۔

جویں جویں اوہ وڈی ہوئی اوہ شرارتی ہوندی گئی۔ اوس نوں مداری وانگ کرتب کرنا پسندی۔ اک دن ہیلن نوں گجھ چابیاں لہھیاں۔ اوس نوں پتاسی کہ چابیاں دروازاں نوں تالا لاون واسطے ہوندیاں نیں۔ اوس دی ماں کچن نال بنے کمرے وچ جس نوں بھنڈارا آکھدے او تھے مصروف سی تے ہیلن باہر کھیڈ رہی سی۔ ہیلن نے چابیاں پھڑیاں تے اپنی ماں نوں بھنڈارا وچ دروازے نوں تالا لاکے بند کردتا۔ اوہدی ماں نے دروازے نوں کھڑکایا تے اچی ساری آکھیا کہ اوہنوں باہر کڈھو۔ ہیلن باہر بہ گئی جتھے اوہ اپنی ماں دے دروازے کھڑکانوالی تھر تھراہٹ نوں محسوس کر سکدی سی، ہیلن او تھے بہ گئی تے ہسن لگی۔ مسز کیلرٹن گھنٹیاں تیکر اوس بھنڈارے اندر بند رہی۔

ہیلن تے اک نئی نوکرانی جس داناں مار تھاواں شگنٹن سی۔ اوہ اکثر اکٹھے ای کھیڈیا کردے سن۔ مار تھا ہیلن توں گجھ ورھے وڈی بالڑی اے۔ پر ہیلن دوواں وچ رعب پان والی بہتی ثابت ہوندی۔ اک دیہاڑے اوہ دوویں برآمدے وچ بیٹھیاں کاغذاں دیاں گڈیاں بنا رہیاں سن۔ ہیلن جلدی ای ایس توں اک گئی۔ اوس نے برآمدے دے کول اُگے پھلاں دیاں ویلاں توں سارے پھل کٹ دتے۔ حالے وی

بے زاری، ہیلن نے مار تھا دے وال کٹن دا فیصلا کیتا۔ مار تھا نے پہلاں انج نہ کرن دتا فیراوہ من گئی۔ گجھ نے اوس نوں نہ کرن لئی کہیا وی۔ پر چھیتی ای مار تھا دے وال اوہدے پیراں وچ پئے سن۔ تے فیروں کہ اوس نوں ایہ چنگا لگا ہیلن نے وی مار تھانوں اوہدے لے سنہری وال کٹن دتے۔ ایس ویلے ہیلن دی ماں کسے بال کولوں خوش نہیں لگدی سی۔ اوہ وچاری کھپتی رہندی۔

ہیلن دا دوسرا ہتر اوہناں دے پروار دا کتاسی۔ جس داناں ”بیلے“ سی۔ ہیلن نے اوس گتے نوں اپنے اشارے سکھانا چاہے سن۔ پر کتاسی سو جاندا یاں فیروں کسے پنچھی مگر نس پیندا۔ ہیلن نوں کدے سمجھ ای نہ آئی کہ بیلے کیوں اہہیا نالائق اے۔

تے ایویں ہیلن نے اپنے دن لنگھائے۔

فیروزہ ہیلن پنچ ورھیاں دی ہوئی اوہدی بھین ملڈرڈ دا جنم ہويا۔ اچانچک ای ہیلن دی دُنیا بدل گئی۔ کسے ہور نوں وی ہیلن دی ماں دے پیاردی لوڑ سی۔ کوئی ہور اوہدی ماں دی کچھڑ چڑھن لگ پیا۔ ہیلن نوں اپنی بھین نال حسد ہون لگا جو اوس دی نظر وچ اوہدی ماں نوں اوہدے کولوں کھوہن لگی۔

اک دن ہیلین نے
جانیا کہ اوہدی بالڑی بھین
اوہدی گڈی دے جھولے وچ
سو رہی اے ہیلین تپ گئی۔
ایس توں پہلاں کہ کوئی اوس
نوں ڈکدا ہیلین نے جھولا سٹ
دیتا۔ ملڈرڈ اوس توں باہر جا
ڈیگی۔ خش قسمتی نال مسز کیلر
نے اوس نوں فرش اتے ڈگن
توں پہلاں ای پھڑ لیا۔ ہُن
مسز کیلر نوں احساس ہو یا کہ
ہیلین صرف اپنے واسطے ای
خطرا نہیں اے سگوں اوہ
ہورناں جنیاں واسطے وی
خطرناک اے۔ جے ہیلین دی

کے اوس دا کیہ بندا؟ ہیلین نوں بدلنا پینا ای سی۔

کیلرز اوس نوں میری لینڈ دے علاقے بلتی مورے دے اک ڈاکٹر کول لے
گئے۔ فیر کیلرز نے اوہی الفاظ سنے جو پہلاں وی کئی وار سن چکے سن۔ ایہ ڈاکٹر اکھاں دے
علاج دا ماہر سی۔ اوہ ہیلین واسطے کجھ نہیں کر سکا اسی لیکن اوس ڈاکٹر نے کپتان کیلر نوں
الیکزینڈر گراہم بیل بارے دسیا جو نیڑے ای واشنگٹن وچ رہندا اے۔ بیل اوہ ای جس
نے 1876ء وچ ٹیلی فون ایجاد کیتا اوہ پہلاں ڈوریاں دا استاد سی۔ شاید بیل کسے نوں

جاندا ہووے جو ہیلین دی مدد کر سکے۔

جیون وچ پہلی وار بڑے لٹے عرصے توں بعد کیلرز نوں تھوڑی جہی اُمید محسوس

ہوئی۔

اُمید دی رشم

کپتان اپنی پھپھو ایلین نال ہیلین ٹوں ڈاکٹر بیل کول لے گئے۔ ہیلین دی ماں نے ہیلین دے والاں نوں گھروں گھلن لگیاں بڑی توجاناں گھنکھریا لے کر کے گھلیا۔ ہیلین اک فرشتے وانگ لگن لگی۔ ایس ویلے اوہ جھے ورھیاں دی سی۔ ہیلین بیگ دے دفتر اندر گئی تے دوویں دوست بن گئے۔ ہیلین، گراہم بیل دی گودی وچ جا بیٹھی۔ چھوٹی بچی تے ایڈا وڈا موجد گھل مل گئے سن۔ ہیلین نے بعدوں اپنی ہڈرتی وچ لکھیا:

”اوس نے میرے اشارے سمجھے نہیں مینوں پتاسی تے میں اوہناں نوں فوری پیار کرن لگ گئی۔“

بیل نے محسوس کیتا کہ ہیلین ہُن سکھ سکدی اے۔ اوس نے سوچیا کہ اوہ ذہین تے سمجھدار باڑی اے۔ اوہ اوہنوں کامیاب ویکھنا چاہندا سی۔ اوس نوں لگا شاید صرف شاید ہیلین اک نارمل حیاتی جی سکدی سی۔

گراہم بیل نے ہیلین نوں اپنی گھڑی کھیڈن واسطے دے دتی تے اوہ آپ

کپتان نال گل کرن وچ رُجھ گئے۔ اوہناں نے کپتان نوں آکھیا کہ اوہ ماسچسٹس، بوسٹن وچ پرکتر ادارے نوں لکھن جو نابینا لوکاں واسطے کم کردا اے (بعد وچ ایہ پرکتر سکول بن گیا) ڈاکٹر بیل نے کپتان نوں دسیا کہ چاہی ورھے پہلاں اک ڈورے تے نابینا بال، لاؤرا برج مین نوں پڑھنا، لکھنا تے گل کرنا ہتھ دے اشاریاں نال سکھایا گیا۔ اوس نوں پورا یقین سی کہ کیلرز وی ہیلین واسطے چنگا استاد لہجہ سکھ گے۔

اک دن کپتان نے پرکتر سکول والیاں نوں خط لکھیا۔ کپتان کیلر نے لکھیا کہ اوس نوں اپنی دھی واسطے اک اُستاد چاہیدا اے۔ کیلرز بڑی بے چینی نال جواب دا انتظار کر رہے سن۔

مائیکل اینگوس جو کہ پرکتر دا ہیڈ وی سی اوس نے جواب دتا کہ اوہدے ذہن وچ اک اُستانی اے اوہداناں عینی سیلیوان اے۔ کیلرز پرجوش ہو گئے۔ اک گل اوہ ایہ نہیں سن جاندے کہ حالے عینی سیلیوان نوں نوکری واسطے قائل کرنا باقی اے۔

عینی سیلیوان کون سی۔ عینی ای اوس نوں پکارا جاندا اوہ اک یتیم گڑی سی جس نے بڑی جوکھم بھری تے اکلا پے والی حیاتی پتائی۔ بالین وچ اوہ وی گجھ دیر نابینا رہی سی۔ اوس نوں وی پرکتر سکول گھلیا گیا تے بعدوں آپریشن نال اوہنوں دکھائی دیون لگ گیا۔

ویہ ورھیاں تیکر اوہ اُستانی نہیں بنی۔ اوہنوں پک نہیں سی کہ اوہ ملازمت وی کر سکدی اے یاں فیروں اوس نوں ایہدی لوڑ وی ہووے۔ اینگوس اوس نوں حوصلاتے ہمت دیندار ہیا۔ اوس نے محسوس کیتا کہ ایہ اکلے ذہین نوجوان عورت واسطے ایہ ملازمت ٹھیک رہوے گی۔ ایس توں بعد عینی کول ہور کوئی موقعے وی نہیں سن۔ ایہ پڑھان لکھان دی ملازمت سی یاں فیروں فیکٹری دی ملازمت۔ عینی نے کیلرز دے کول ملازمت کرن دا فیصلہ کیتا۔

نویں نوکری واسطے اپنے آپ نوں تیار کرن لئی عینی نوں دو مہینے لگ گئے۔ اوہ

عینی سلیمان آگئی

ایہ 3 مارچ 1887ء دادن سی۔ ہیلن نوں نہیں سی پتا کہ ایہ اوس دی زندگی دا سبھ توں اہم دن اے۔ ہیلن نوں ایہ پتا لگ گیا پروا وچ سبھ پُر جوش تے بخش سن۔ ماحول وچ اک دباؤ جھیا اوہ محسوس کرن لگی۔ اوہدی ماں بہت مصروفیت نال ایدھر او دھر پھر رہی سی۔ اوہدی ماں تے سوتیلے بھرانے سٹیشن تے جاوون لئی تیاری کیتی۔ ہیلن نے اپنی ماں نوں اپنے ول کھچیا، اوہ اوہناں نال جانا چاہندی سی پر اوس دی ماں نے انکار کر دتا۔
آخر کار عینی سلیمان ساڈھے چھ وے دی ٹرین اُپر الباما پڑ گئی۔ مسز کیلر نے

لاؤرا برج مین نال جالی۔ اوس نے ہتھاں دے اشاریاں نال اکھڑ پیٹی دی ورتوں نال گل کیتی۔ ہُن اوس نے اکھڑ پیٹی سکھاوون لئی دکھو دکھ طریقے پڑھنا شروع کیتے۔ عینی بہترین تے سبھ توں ودھیا کرن لئی تیاری۔ پر اصل وچ اوس نوں بلکل ای خیال نہ رہیا کہ اوس دے سامنے کیہ ہون والا اے تے کوئی اوسدی نویں ملازمت اوس دی زندگی بدل دے گی۔

کہ جے اوہ عینی کول گئی تے ک۔ے۔ک دے جے کیتے تے عینی نوں احساس ہو جاوے گا کہ اوہ کیک منگ رہی اے۔

اک وار فیہ عینی نے لفظ گڈی دے جے ہیلن دے ہتھاں وچ ہتھ پا کے کیتے۔ ہیلن نے وی عینی دے کچھے گ۔ڈ آ کھیا تے عینی نے اخیر لا اکھر ”می“ وی نال ملا کے گڈی ہیلن نوں دے دتی تے نال پوڑھیاں لہ گئی۔

”مینوں نہیں پتا کہ میں جے کردی آں تے لفظ وجود وچ آ جاندا ہے نیں۔“ ہیلن نے اک وار لکھیا ”میں تے بس کسے باندر وانگ اپنیاں اُنکلاں نال نقل اُتار رہی ساں“

ہیلن نے باقی پورا دن عینی نال گجھ وی کرن توں انکار کردتا۔ عینی نے آہ بھری۔ اُستانی تے شاگرد کول اگے اک لما جو کھم بھریا پینڈ اپیا سی۔

اگلے گجھ دن بہت اسانی نال نہیں گزرے۔ ہیلن عینی کولوں دُورای رہندی۔ کیہ

دے جے کرن لگی۔ گ۔ڈ۔ی پر ہیلن نوں غصا آ گیا۔ اوس نے سوچیا کہ اوہنوں گڈی دے کے اوہ فیہ اوس توں واپس کھوہ رہی اے۔

عینی نے ہیلن دے ہتھ پھرن دا جتن کیتا۔ ہیلن نے اوس نوں اپنے ہتھ نہ پھرن دتے۔ ہیلن نوں غصا آ ون لگا۔ اوہ ہیلن نوں پُرسکون کرنا چاہ رہی سی۔ اوہ اپنا سبق سکھانا چاہ رہی سی۔ پر کوئی فایدہ نہ ہو یا۔ ہیلن ہور غصے وچ آ جاندی تے لڑن لگدی۔ عینی نے اخیر ہیلن نوں جاون دتا۔

پر عینی اپنی ہمت ہارن والی گڑی نہیں اے۔ اوہ پوڑھیاں اُتری تے کیک دا اک ٹکڑا لیا ہیلن نوں دتا تے ہیلن نوں پھڑاندیاں اوہ جے کرن لگی ک۔ے۔ک تے اوس نوں ہیلن دے نک کول لے گئی۔ ہیلن نے کیک پھڑندی کوشش کیتی۔ عینی نے دُبارا جے کیتے تے ہیلن دے ہتھاں نوں تھکی دتی۔ ایس وار ہیلن نے وی جے کیتے۔ عینی نے ہیلن نوں کھاون لئی کیک دتا۔ کیہ ہیلن نے سکھ لیا سی کہ ”کے ک“ دا مطلب اے کیک؟ نہیں، یقینی طور تے نہیں۔ ہیلن صرف عینی دی نقل اُتار رہی سی۔ ہیلن نوں نہیں سی پتا

دروازے نوں ٹھڈے مار مار کے
روون تے چکیں لگ گئی۔ عینی نے
اگلا ویلا ہیلین نوں رُمال نہ کران
وچ لا دتا۔ جدوں ایس نوں تہ کر دتا
گیا۔ عینی نے اوس نوں باہر جاون
دتا۔ ہیلین باہر نکل کے عینی توں کافی
دُور جا اڑی۔ تھکی ٹٹی عینی اپنے
کمرے وچ چلی گئی۔

واہو چر چنگی طرحاں
روون توں بعد عینی نوں ہلکا پھلکا
محسوس ہوون لگ گیا۔ عینی اوہ
نکیاں لڑائیاں دسدی اے۔

”اوس نوں اسان تے
سادا ترین کم سکھانا، جویں کہ اوس

دے وال داہنایاں ہتھ دھونا۔ ایہ ضروری سی کہ طاقت دی ورتوں کیتی جاوے تے یقینی طور
تے بے چینی دے منظروی ویکھے گئے۔“

پرور ایہ سبھ نہیں سمجھ سکدا سی۔ اوہناں نے ہیلین دی مدد کرن دی کوشش کیتی۔
اودا ایہ اوس نوں روند نہیں سی ویکھ سکدا۔ اوہناں دی مدد نال ہیلین، عینی نوں گجھ سکھاون
دی اجازت نہیں سی دے رہی۔ بعدوں فیر عینی نے اک فیصلہ لے لیا۔

عینی نوں احساس ہو یا کہ اوس نوں ہیلین دے نال اکلایاں رہنا چاہیدا اے۔
صرف اوہ دونوں ایہ ای اک طریقہ سی جس نال عینی ہیلین دے چفیرے اُسری کالی تے

عینی اوہ دیوار ڈھاون وچ کامیاب ہو جاوے گی جو ہیلین نے اپنی نموش دُنیا وچ اُساری
اے؟ اوس نوں کوئی پک نہیں رہیا۔

اک دن ناشتے تے جویں دوجی جنگ چھڑ گئی۔ ہیلین سہ ہر کسے دی پلیٹ
وچوں کھاندی ہوندی سی۔ اوہ خوراک واسطے پورے میز دا چکر لاندی۔ کوئی نہ تے اوس
نوں روکن دا جتن کرداتے نہ ای گجھ کہندا۔ عینی حیران ہوئی۔ ہیلین نوں اوہدی پلیٹ وچوں
نہیں کھانا چاہیدا۔

ہیلین نوں بہت کاوڑھ چڑھی جدوں عینی نے اوس توں اپنی پلیٹ پران لہ
کر دتی۔ اوہ فرس اُتے لیٹ کے لتاں مار مار اُچی اُچی روون چکیں لگ گئی۔ عینی کھاندی
رہی۔ فیر عینی نے کیلر پروار نوں آکھیا کہ اوہ سبھ کمرے توں چلے جاون۔ پریشان تے
گھبرائے ہوئے اوہ ہیلین نوں عینی کول ای چھڈ گئے جس نے بوہ بند کر لیا۔
جنگ جاری رہی۔

عینی مڑ کے اپنا ناشتا کرن لگی۔ ہیلین نے عینی دی گرسی نوں ٹھوکر لانا چاہی۔ اوہ
نا کام رہی۔ ہیلین نموش ہوون لگی۔ فیر اوہ اُٹھی تے اپنے آپ نوں میز دوالے محسوس کیتا۔
اوس نوں احساس ہو یا کہ عینی کمرے وچ اکلے اے۔ ہیلین گھبرائی ہوئی سی۔ اوس نے دُبارا
عینی دی پلیٹ توں خوراک لین دی کوشش کیتی پر عینی نے اوس نوں ایسا کرن دی اجازت نہ
دتی۔ آخر کار ہیلین اپنی تھان اُپر جا بیٹھی۔ ہیلین اپنیاں اُنگلاں نال ناشتا کرن لگ گئی۔ عینی
نے اک چیچ ہیلین دے ہتھوں وچ دتا۔ اوس نے اوہ چیچ زمین اُتے سٹ دتا۔ عینی نے فیر
دُبارا اوس نوں چچا پھر ایا تے فیر اوس نوں ایہدے نال کھانا کھاؤنا سکھایا۔ عینی ہمت نہیں
ہارے گی۔ اخیر ہیلین نے چیچ دے نال ای اپنا ناشتا کیتا۔

فیر رُمال لیا دتا گیا۔ عینی چاہندی سی کہ ہیلین ایس نوں انکار وی نہ کرے۔ ہیلین
نے رُمال زمین اُتے سٹ دتا۔ اوہ دروازے نوں دوڑی اوس نوں بند ویکھ کے ہیلین

نموش دیوارنوں ڈھاسکدی سی۔ عینی نے کیلر پروارنال گل کیتی۔ اوس نے سوچیا کہ اوہ کہن گے ”نہیں“ پر اوہناں نے اچھیا گھج نہ کہیا۔ کیلر پروار ہیلن دے واسطے گھج وی کرن واسطے تیار سن۔ ایس لئی ہیلن تے عینی وڈے گھر دے کول اک نکی جہی گلی وچ اگلے رہن لئی چلے گئے۔

عینی نہیں سی چاہندی کہ ہیلن ایہ جان جاوے کہ اوہ اپنے گھر دے سبھ جی ماییاں توں وی ودھ تیز دوڑ سکدی اے۔ ایس لئی عینی نے ای اوس گلی وچ ایہ سارا فرنیچر ایدھر اودھر کیتا۔ گلی تیکر اپن لئی ہیلن تے عینی نے بگھی وچ اک لٹا سفر کیتا۔ ایہ طریق کم کر گیا۔ ہیلن نے سوچیا کہ اوہ ہُن نوں تے عجیب جگھا تے رہ رہی اے۔

اوس گلی وچ ہیلن تے عینی دیاں کئی لڑائیاں ہوئیاں عینی اوناچر ہیلن نوں کھان نہ دیندی چناچر اوہ نوں کپڑے پا کے تیار نہ ہو جاندی۔ ہیلن نے تیار ہون توں انکار کر دتا۔ کپتان کیلر نے اک دن کھڑکی توں ایہ سبھ دیکھیا۔ اوس نے عینی نوں واپس گھلن داسوچیا پر پروار نے اوس نوں انج کرن توں منع کر دتا۔ ایہ ای خوش قسمتی اوہناں نوں راس آ گئی۔ اگلے دو ہفتیاں وچ ہولی ہولی ہیلن کیلر بدلنا شروع ہو گئی۔ اوس نے عینی دیاں گلاں مننیاں شروع کر دتیاں۔

فیر 5 اپریل 1887 نوں اک معجزارونما ہویا۔ ہیلن بھانڈے دھور ہی سی۔ عینی نے اوہدے ہتھاں وچ لفظ پاپا ی دے ججے کیتے۔ پ۔ ا۔ ن۔ ی۔ ہیلن نے اگوں گھج رد عمل نہ کیتا۔

فیر دونوں باہر چلے گئے۔

پانی دے پمپ تے ہیلن نے مگ نلکے پٹھاں کیتا۔ عینی نے پمپ چلا کے ٹھنڈا پانی کڈھیا تے ہیلن دے ہتھاں وچ لفظ پانی دے ججے کیتے۔ ہیلن نے مگ تھلے ڈیگ دتا۔ حیرانی اوہدے چہرے تے پھیل گئی۔ ہیلن نے لفظ پاپا ی کنی وار بول کے عینی

نوں س پاپا ایہا۔ ہُن آخر کار ہیلن سمجھ گئی کہ ایہ لفظ شیواں واسطے ہوندے نیں۔

بعدوں اپنی ہڈ بیتی وچ ہیلن نے لکھیا۔

”ہر شے دا اک ناں ہوند اے تے ہر ناں نوں خیال نوں، نوں سوچ نوں جنم دیندا اے“

عینی نے ہیلن دے بے تاب ہتھاں وچ کئی لفظاں دے توڑ کیتے۔ آخر کار ہیلن نے چُکھیا کہ عینی نوں کیہ کہندے نیں۔ عینی نے لفظ اُستانی دے ججے کیتے۔ تے فیر عینی اُستانی بن گئی۔ ست سال وچ عینی دی دُنیا کھل گئی، اوہ جیوں انھیرے توں ازاد ہو گئی۔ دیوار ڈھیک گئی سی۔ عینی تے ہیلن فیر دُبار اوڈے گھر وچ چلے گئے۔

ہیلن نے بڑی جلدی ترقی کیتی۔ عینی نے دیکھیا کہ ہیلن نوں گھروں باہر رہنا بہت پسند اے۔ ایس واسطے اوہناں دے زیادا سبق گھروں باہر ای ہوندے سن۔ عینی آل

بارے بہت کچھ جاننا چاہندے سن جوڈ بین وی سی۔

ہیلین دی عمر دے ای بچے لکھ پڑھ سکدے سن۔ عینی نے فیصلا کیتا کہ ہیلین نووی لکھنا پڑھنا سکھایا جاوے گا۔ عینی ہیلین واسطے کتاباں پڑھدی۔ اوہ انج کوں کردی کہ ساری کتاب ہیلین دے ہتھاں نال ہجے کر کر پڑھدی۔ ہیلین دی دُنیا پر یاں دیاں کہانیاں نال بھری گئی جہدے وچ ہیر ویاں بدمعاش منغی کردار وڈے وڈے یادگار ہیر و تے کئی من گھڑت کہانیاں وی سن۔

عینی نے ہیلین نوں لکھنا سکھایا۔ اوس نے لکڑی دا اک وڈا تختا لیا تے اوس اُتے کٹ لاکے اک کاغذ اوس اُتے رکھ کے باریک کٹ نال سکھایا جاندا۔ ہیلین نے فیئر پنسل پھرنا سکھائی۔ انج ناپینا لوکاں نوں لکھنا سکھایا جاندا۔

دوالے پھیلی دُنیا داسہارا لے کے ہیلین نوں سبق دیندی۔ دریا دے کول اوس نے جیوگرانی سکھئی۔

اوہ نہراں کڈھدے تے پہاڑ اُسار دے۔ سائیس واسطے اوہناں نے فطرت دا مطالعا کیتا۔ ہیلین نے جلد ای وکھ وکھ رکھاں بارے تے اوہ کوں اُگدے نیں ایس بارے تفصیل نال سکھ لیا۔ ہیلین نوں لفظاں تے زبان نال پیار ہو گیا۔

ہیلین بڑی اسانی نال لفظ یاد کر لیندی اوس نے اسم فعل تے بیانیا لفظ سکھ لئے۔ اوہ تجریدی لفظ وی سمجھ لگ گئی جو یں سوچنا۔ ہیلین ہُن اپنے خاندان نال ”گل“ کر سکدی سی۔ عینی، ہیلین دے ہتھاں وچ جوڑ توڑ ہجے کر کے اوس نوں سمجھاندی کہ لوک کیہ گلاں کردے نیں۔ فیئر ہیلین جواب دیندی۔ مسز کیلر نے وی اپنیاں اُنگلاں نال بولنا گل کرنا سکھ لیا۔ ہُن اوہ تے ہیلین گل کر سکدیاں سن۔ ایٹھوں تیکر کہ پکتان نے وی ایس طرحاں گل کرنا سکھ لئی۔

جون تیکر ہیلین چار سو لفظ سکھ چکی سی۔ عینی نے انینگوس نوں خط لکھیا تے ہیلین دی سکھن قابلیت بارے دسیا۔ انینگوس نے بوٹن اخبار نوں ہیلین بارے دسیا۔ اخبار نے اوس بارے فیچر چھاپے۔ پڑھنہارا اوس دُورے تے ناپینا پیارے بچے

ہیلین نے بڑی جلدی سکھ لیا۔ اوس نے بریل وی سکھ لیا۔ بریل ناپینا لوکاں نوں لکھنا سکھاو دا اک طریقا اے (اک خاص قسم دے کاغذ اُتے لوہے دے کل نال جو کروشیے ورگا ہوندا اے اوس نال چھوچھو کے لکھیا جاندا اے) جلدی ای بریل کتاباں اوہ آپ ای پڑھ سکدی سی۔ تے ہُن ہیلین واسطے نویں دُنیا کھل گئی۔

ہیلین دی زندگی ہُن زیاد اُتھس گوارسی پر حالے وی اوہ عُصّے والی رہی۔ ہیلین جدوں بدمزاج ہو جاندی اوس نے اپنے واسطے اک نال رکھیا ہو یا سی۔ اوہ اپنے آپ نوں ”بھوت“ آکھدی۔ پر اوس دا عُصّا ہولی ہولی گھٹدا گیا۔ ہیلین نوں ہُن اپنی نکلی بھین ملڈر ڈنال کھیڈنا چنگا لگدا۔ ہیلین دا داغ سکھن نوں تے اوس دا دل محبت کرن نوں ازاد سن۔

اینگوس نے عینی نوں آکھیا کہ ہیلین بارے اخبار وچ لکھے۔ راتاں نوں جدوں عینی لکھن والے ڈیسک سامنے بیٹھدی ہیلین بڑی خموشی نال اوس دے کول بہ جاندی، عینی پر کتے دے ناپینا بالاں نوں خط لکھدی۔ چار مہینے پہلاں کوئی وی ایس خموش منظر بارے سوچ وی نہیں سی سکدا۔

اینگوس نے عینی تے ہیلین بارے کہانیاں لوکاں نال سانجھیاں کیتیا۔ بوسٹن اخباراں نے ہور وی ایس کہانیاں اوہناں بارے چھاپیاں تے حیران کر دین والی بائری دا لقب اوس اخباراں راہیں ہیلین نوں دے دتا۔ پڑھن والے اوس بارے زیاد اتوں زیاد جاننا چاہندے سن۔ کہیاں نوں کہانی دے سچ ہوون بارے شک وی سی۔ فیروی ہیلین مشہور ہوندی جارہی سی۔ شمال وچ ودھدی شہرت توں بے خبر عینی تے ہیلین اپنے اپنے سبق یاد کر دے رہے۔ کرسس آون والا ویلا لنگھ رہیا۔ ایہ پہلی واری کہ ہیلین نوں چھٹیاں سمجھ وچ آئیاں تے اوہ ایہناں دا پورا مان لینا چاہندی سی۔ ہیلین تے عینی کرسس کہانیاں پڑھدے۔ اوہناں نے اپنیاں کہانیاں بنائیاں۔ ہیلین چھٹیاں دے مزے وچ گواچ گئی

سی۔ اوس نوں تحفے بنانا پسند سی تے فیراوہ تحفے بارے جان لئی کجھ اشارے وی گھڑ لیندی۔ کیلر پروار نوں ایہناں چھٹیاں دا شکر گزار ہونا چاہیدا سی تے عینی نوں وی جس نوں اخیر اک گھر مل گیا ہووے۔

1888ء نوں ورھا

نویاں اُمیداں نال بھریا ہو یا آیا۔ ہیلین اُٹھ ورھیاں دی ہو گئی پر ایس توں وی ودھ اہم ایہ اے کہ اوہ ایس ورھے اپنا گھر چھڈ دیوے گی۔ ہیلین ہُن پر کتے جانا

چاہندی اے تے عینی اوس نوں اوتھے ای لیجانا چاندی اے۔ ہیلین نوں اوس تورتے جاو لئی تیاری کرنی سی۔

عینی تے ہیلین ہور محنت نال اپنے سبق یاد کر رہے سن۔ مسز کیلر پریشان سی کہ ہیلین اوس نوں دکھیل رہی سی۔ ہیلین اکثر تھک جاو لگی۔ اوہ عینی نال گل کردی تے پر عینی آکھدی کہ اوہ اوس نوں ڈھلا نہیں ہوون دے گی۔ ہیلین آرام کرنا نہیں سی چاہندی۔ حالے سکھن واسطے بہت کجھ پیا۔

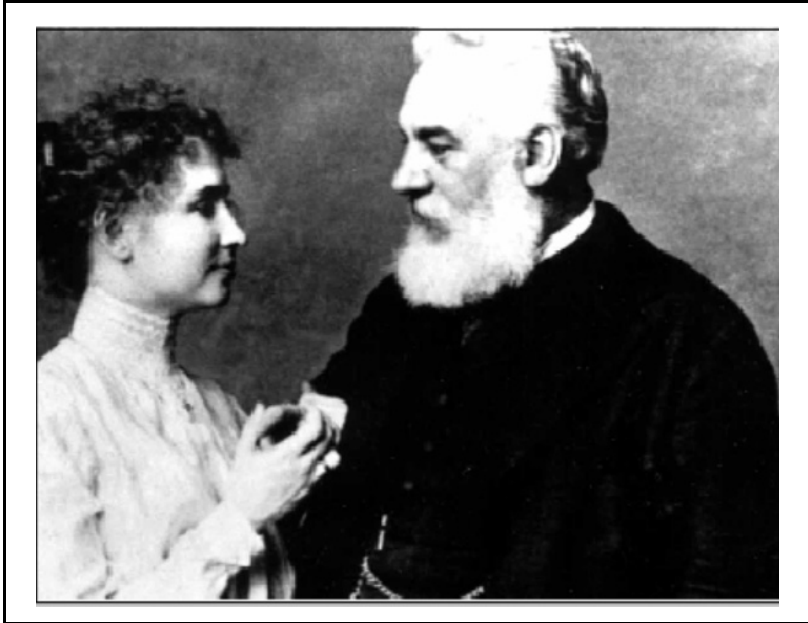
مئی 1888 ہیلین جاوون واسطے تیاری۔ پر اک عجیب گل ہوئی جس نال اوہناں نوں اپنا منصوبہ بدلنا پیا۔ ہیلین تے عینی نوں صدر گرو و کلیولینڈ نے وائٹ ہاؤس

باب نمبر 6

ڈی سی واشنگٹن توں عینی تے ہیلن ریل گڈی تے بہ کے بوسٹن جا پڑے۔
 پرکنز اپڑ کے ہیلن کیلراک ادھکھڑ عمر دے بندے لاؤرا برجمین نال ملی۔ ایہ ملاقات بہت
 مایوسی بھری ہوئی۔ لاؤرا نے سوچیا کہ ایہ ہیلن کیلراک ماہی منڈے وانگ اے ہیلن کافی
 حد تک اک ماہی منڈے وانگ سن اوہ فرش اُتے بہ گئی۔ لاؤرا نے ایس گل نوں نہ منیا۔
 ہیلن جدوں جان لگی تاں اوہناں نے جھک کے اوس نوں چُمیا تے اوہدے پیر دے
 انگوٹھے اُپر پیر رکھ دتا۔ لاؤرا درد نال چکی۔ ہیلن اک بھیڑی سکول جاوَن والی گڑی وانگ
 محسوس کرن لگ گئی۔

کجھ لوک سوچدے سن کہ ہیلن بہت اُچی ہسدی اے پر عینی ایس گل نال متفق
 نہیں۔ اوہنوں پتا سی کہ ہیلن دا جیون خُشیاں بھریا اے۔ عینی چاہندی سی کہ ہیلن اپنے

بلا یا۔ بہت سارے لوکاں دی طرحاں صدروی ہیلن دے اینا کجھ کرن تے حیران رہ
 گیا۔ بہت زیادا لوک سوچدے نیں کہ نابینا لوک ہمیش بے سہارا ای رہن گے۔ کجھ تاں
 ایہ وی سوچدے نیں کہ اوہ ویکھ تے سُن نہیں سکدے نیں تاں اوہ ذہین وی نہیں ہو
 سکدے۔ ہیلن نے صدر دے ساہمنے ایہ ثابت کر دتا کہ اوہ لوک غلط نیں تے غلط ای
 سوچدے نیں۔

ہیلین نوں گجھ حوصلہ ملیا۔ دودن بعد وچ اوہ سمندر وچ تیرن لئی دُبارا گئی۔ ہیلین کول صرف اک سوال سی۔ اوہ جاننا چاہندی اے کہ ایس سمندر وچ کس نے نمک بھریا اے۔

الباما اپڑن توں بعد سبق تے سکھن سکھان نے اوہناں دے دن مصروف کر دتے۔

جوس جوس ویلا گزریا۔ یعنی تے الباما چھڈن بارے سوچیا۔ مقامی لوک عینی تے ہیلین نوں گھور رہے سن۔ عینی نوں یقین سی کہ اوہ شہر وچ رہ کے ہور زیادہ سکھ سکدی اے۔

فیر عینی نے کیلر پروار کولوں پرکنز رہن لئی اجازت منگی۔ اوہ آسانی من گئے کیوں جے اوہ سمجھدے سن کہ ایہ ہیلین واسطے بہت بہتر ثابت ہووے گا۔

اکتوبر وچ عینی تے ہیلین پرکنز اپڑ گئے۔ ہیلین دانان او تھے رجسٹرڈ نہیں سی۔ اوہ

جیون نوں قابو وچ رکھے تے نموشی نال شیواں دے آپو آپ وچ ای گجھ ہور داہور ہون واسطے انتظار نہ کرے۔

پرکنز دے مُڈھ نینہ پتھر ویلے ہیلین نے اپنے وچار سا نچھے کیتے سن۔ ایہ اک بہت اہم واقعہ سی۔ بوٹن دے اخباراں نے سکول دے بارے کئی کہانیاں لکھیاں تے سکول وچ پڑھن والے بالوں دے بارے وی کہانیاں لکھیاں جہناں نے ایہتوں پڑھائی کیتی سی۔ اُچھے تے امیر لوک ایس واسطے کیتی تقریب وچ وی آئے۔ ماہجسٹ دا گورنری او تھے ای موجودی۔ سازندیاں نے ساز و جایا۔ دس منڈیاں نے دکھایا کہ کوں اوہ ریاض کر سکدے نیں فیر ہیلین آئی۔

ہیلین بڑے صبر و تحمل نال پلیٹ فارم اُتے بیٹھی اپنی واری دا انتظار کرن لگی۔ انتظار دیاں گھڑیاں وچ اوہ اپنے ہاسے نال چائن کھلا رہی سی۔ اوہ اکھ دے اندر دے جذبے دی شدت تے طاقت نوں جیوں محسوس کر رہی ہووے۔ ہیلین نے پنچھیاں پکھیراں بارے اک نظم سنائی۔ عینی، ہیلین دے اکھراں نوں سنن والیاں تیکر اپڑاندی تاں سنن والے جیوں سے جا دودے اثر وچ جا پڑے۔

جدوں سکول گرمائی چھٹیاں واسطے بند ہو یا تاں ہیلین تے عینی کیپ کاڈناں دے علاقے وچ آگئے۔ جیون وچ پہلی وار ہیلین نے سمندر وچ تیرنا شروع کیتا۔ اوہناں نوں لُون رلیا ٹھنڈا پانی مُکھ تے لاون دا بہت شوق سی تے اوہ ایس نوں بہت پسند کردے سن۔ کیپ کاڈ ہیلین واسطے من موہنی تھاں سی۔

اک دن ہیلین تیر رہی سی طاقتور لہراں اوس دے پٹھاں سن اوہ اوہناں نال لڑ کے سطح اُرا آئی جوس جوس اوہ جتن کردی پانی اوس دے مؤنہ اندر وڑ جاندا۔ لہراں نے اوس نوں چک کے ریت اُتے سُٹیا۔ ہیلین او تھے خوف نال لیٹ گئی۔ اوس نوں نہیں سی پتا کہ ہُن کیہ ہووے گا۔ عینی دوڑ کے اوس ول گئی۔ گل نال لایا تے اوس نوں تسلی دتی۔

مہمان بنی پر اوس نوں سکول
دے کم وچ بھاگ دے دتا
گیا۔ اوس نے جیو گرافی
پڑھی؛ باٹنی (رکھاں بارے
تعلیم) زوالوجی (جنوراں
بارے تعلیم) تے ریاضی۔
ریاضی اوہدا گھٹ پسندیدا
مضمون رہیا۔

ہیلین دا پرکتر وچ
ویلا بڑی جلدی لنگھیا۔
شاعری اوہدا جنون بن گئی۔

اک وار ہیلین اولیور وینڈر ہی لہا مزدی مہمان بنی جونویں انگلینڈ دا لکھاری سی۔ بعد وچ اوس
نے اوہدیاں نظماں پرکتر دے ناپینا بالال واسطے پڑھیاں۔ ہیلین نے اوس نوں خط لکھیا۔
اوس نے ہامز نوں دسیا کہ اوس نوں بہت افسوس اے کہ اوہدے کول نال کھیڈن واسطے
بال نہیں نیں ہور اوہدیاں کتاباں نال خوشی محسوس کردی اے۔ اوہ اوس نوں دس گئی کہ اوہ
کیہ سکھ رہی اے تے ایہ وی دسیا کہ کاش اوہدی بکھی بھین اوہدے نال مل سکدی۔ ہامز
نوں اوس دے خط پسندن۔ اوس نے اوہنوں اک اہم میگزین ”مہینا وار اٹلانٹک“ وچ
چھاپ دتا۔ ایس عزت افزائی توں بعد ہیلین نے اپنے لکھن دے فن نوں سنجیدگی نال
لینا شروع کر دتا۔

1890 دے بہار دے موسم وچ ناروے توں کیری سوٹ لیمسن ناں دی اک
اُستانی پرکتر وچ آئی۔ جد کہ ناروے وچ اوس نے اک ناپینا۔ ڈوری گڑی بارے سنیا جو

بولنا سکھ چکی ہووے۔ ہیلین نے ایہ خیال پھڑ لیا۔ بولنا سکھنا ہیلین دا خاب بن گیا۔ عینی
نے ہیلین دے سامنے حقیقت پسند بنن دا جتن کیتا کیوں کہ اوہ اوس نوں نا امید نہیں سی
دیکھنا چاہندی۔ بے اک بندالوکاں دے چہرے نہیں دیکھ سکدا؛ ایہ بہت مشکل اے لگ
بھگ ناممکن..... بولنا سکھنا پر ہیلین ہمت نہیں ہارے گی۔

عینی ہیلین دی راہ وچ رکاوٹ نہیں بنے گی۔ اوس نے ہیلین واسطے اک استانی لہجہ
لئی۔ ہیلین نوں اپنی استانی دے موندن نوں چھوہنا سی جدوں اوہ بول رہی ہووے۔ ہیلین
نے سکھ لیا کہ کویں زبان تے ہونٹھاں نوں لفظ بناون واسطے ورتنا اے۔ پہلے سبق دے
مگن تک ای ہیلین ایہ اکھر کہ سکدی سی۔ آئی، ایم۔ پی۔ کیو۔ ایس تے ٹی۔ ہیلین دے
ذہن وچ تصور سی اپنے گھر جاون تے اپنے پروار نال گل بات کرن دا تصور۔ ہیلین
باقاعدگی نال عینی دی مدد نال پریکٹس کرن لگ گئی پر اوہدی او از صاف نہیں سی۔ ایہ اوہ سی
جو اوس نوں اگلی زندگی وچ تکلیف دہ ثابت ہو سکدا سی۔ اوس نے محسوس کیتا کہ صاف نہ
بولن دی وجھاتوں اوہ دوجیاں نالوں دکھ ہو جاوے گی۔

ہُن یارھاں ورھیاں دی ہیلین نے اک کہانی لکھی جس دا سرناواں اوس رکھیا
”برف دا بادشاہ“ اوس نے ایہ کہانی انیگنوس نوں اوس دے جنم دیہاڑ اُتے تحفے وچھوں
دے دتی۔ ایہ اک بہت سوہنی کہانِ رنگاں تے تصویراں نال سجی پُرچی سی۔ ایہ اک پرچے
”دانا“ وچ چھاپی گئی جو پرکتر دا ای میگزین سی ایہ جنوری 1892ء دی گل اے۔ لوکاں
نے ایس ادبھت نرالی کہانی دی تعریف کیتی تے ایس نوں سلاہیا۔

فیہ ہیلین نے کوئی کہانی نہ لکھی۔ ہیلین دی کہانی نوں اک اخبار نے برف دیاں
پریاں دی کہانی دے ناں نال وی چھاپیا سی۔ ہیلین دی کہانی دی اوہو ای سی۔ ہیلین نوں
جیوں کسے نے دا دتا ہووے۔ ہیلین نے دسیا کہ اوس نے کدے وی ایہ کہانی اوس نوں نہیں
سنائی اے نہ ای کسے نوں یاد سی کہ اوس نے کوئی کہانی اوس نوں ایس طرحاں دی سنائی

مک گئی سی؟ یاں فیر اوہ کوئی ہو
سکول جاسکدی اے؟

ہوے۔ لیکن اک کتاب کیپ کا ڈوچ پی ہوئی سی جتھے عینی تے ہیلن ٹھہرے سن۔ شاید
ہیلن نے ایہ کہانی سنی ہووے تے فیر بھل گئی ہووے۔

ہیلن ٹٹ بھج گئی اوہ کوئی چالاکی نہیں سی کر رہی۔ اوہ پر کنز سکول اپنے دفاع
واسطے گئی۔ اوہ اگلی ای اٹھ اُستاداں تے سکول افسراں ساہمنے حاضر ہوئی۔ ادھا گُرپ نابینا
سی تے ادھا ویکھ سکد اسی۔ اگلی کچھ کچھ بھے اک گرم کمرے وچ اوہ عینی توں بغیر ہیلن ڈر
نال ہل گئی۔ ایہ انج دا انج ای سی کہ اوہ زندگی دے کسے امتحان وچ اے کسے بہت ای کٹھن
امتحان وچ۔ بعد وچ ہیلن نے ایس پل بارے لکھیا۔

”خون میری گردن وچ جم گیا ہووے میں بڑی مُشکل نال گُجھ بول سکدی
ساں.....“ اوس اکٹھ وچوں کسے نے کوئی ترس نہ کھا دا اوہ وار وار پُچھ رہے سن
”کہانی کس نے پڑھ کے سنائی؟“

ہیلن اوس سوال دا کوئی جواب نہ دے سکی۔ اوس نوں گُجھ یاد ای نہیں رہیا۔ انیر
وچ گُرپ دے کافی لوکاں نے اوس اُتے یقین کر لیا۔ اینگنوس نے سوچیا کہ ایہ اک وڈی
خوفناک غلطی ہو گئی اے اوہ پنے محسوس کیتا کہ ہُن اوہ ہو عینی تے ہیلن تے بھروسا نہیں کر
سکدا۔

اینگنوس نال اوہناں دی دوستی مک گئی۔ ہیلن دا پر کنز وچ ویلا مک گیا۔ ایس
توں وی بھیر ایہ ہو یا کہ ہیلن نوں کدے وی اپنی لکھت بارے یقین نہ آیا۔ کیہ اوہ اپنے
دل تے دماغ وچوں اوہی دہرا رہی اے جو اوہ سُن چکیا اے۔ جدو وی اوہ قلم چکدی ایہ ڈر
اوس نال ای آجاندا۔

ہیلن تے عینی الباما پرت آئے۔ ہیلن ایس گرمی دے موسم وچ بہتی بمار ای
رہی۔ اوہ بہتا دیر لکھن واسطے جاگ نہیں سی سکدی۔ ہیلن اپنے آپ نوں اگلی رکھدی پر
جلدی ای اوس دی روح طاقتور ہون لگی۔ ہُن اوہنوں کوئی فیصلا کرنا سی کیہ اوہدی پڑھائی

نیویارک وچ گزرے ورھے

پرکنز سکول دے دروازے اوس اُتے بھیڑ دتے گئے سن، پر دو جا دروازہ اکھل گیا۔ عینی نوں ہور نوں سکول واسطے پتا چلیا جو ڈوریاں واسطے سی۔ دو بندے ڈاکٹر تھامس ہمسن تے جان رائٹ نے 1894ء وچ نیویارک شہر وچ ایہ سکول کھولیا گیا جو عینی نوں ہیلن واسطے بہتر جا پیا۔

پر کیلر نوں ایس واسطے کنے پیسے ادا کرنے پین گے؟ ہیلن دے پیو اُتے بھیڑے حالات دا پر چھاواں سی۔ خرچ کرن لئی پیسے نہیں سن۔ خوش قسمتی نال ہیلن بہت سارے امیر لوکاں نال مل چکی سی۔ جویں کہ ڈاکٹر تیل، جان ڈی راک فیئر تے جان سپالڈنگ۔ سپالڈنگ نے ہیلن دے سکول اخراجات برداشت کرن دی پیش کش کیتی فیہر عینی تے ہیلن نیویارک لئی ٹر پئے۔

اوہ سنٹرل پارک دے کول جا کے اک سوہنے جے گھر وچ جاوے۔ رائٹ ہیمنس سکول وچ اوس نے ریاضی پڑھیا (بھاویں اوس نوں ایہ بہت گھٹ پسند سی) انگریزی ادب (جو اوس نوں بہت پسند آیا) امریکن تاریخ، فرانسیسی، جرمن۔ اوس نے ہونٹھ پڑھنا تے تقریر کرنا سکھلیا۔

ہیلن دی شہرت ہر تھاں تے پھیل گئی۔ ”نیویارک ٹائمز“ اخبار دا اک رپورٹر اوس دا انٹرویو کرن آیا۔ اوس نے سوچیا اوہ اک خموش طبیعت تے شرمیلی گڑی نال ملن جا رہیا اے۔ پر پندرہاں ورھیاں دی ہیلن نے اوس نوں حیران کر چھڈیا۔ سارے انٹرویو وچ ای ہیلن ہسدی رہی تے اوس دارو یا چنچل پن نال بھریا رہیا۔

ہیلن تے اوس دی ساری جماعت آزادی دے مجھے نوں دیکھن گئی۔ اوہ اتانہ

چڑھ گئی۔ ہیلن واسطے اُپر والی ہوا زیادا صاف سی۔ سمندر دی بونے اوس نوں کیپ کا ڈدی یاد دوا دتی۔ دوجی وار ہیلن دی جماعت اک ڈاگ شو دیکھن واسطے میڈی سن سکوائر گارڈن گئے۔ ہیلن نوں ایہ بہت من بھانا لگیا کیوں کہ گتے اوس دے پسندیدہ جنور سن۔

اک سیر نے ہیلن نوں بہت متاثر کیتا۔ عینی تے ہیلن مشرق دے ول گئے۔ ایہ اوہ تھاں اے جتھے بہت سارے مہاجر رہندے سن۔ اوہ نئے نئے بھیڑ بھرے گھراں وچ رہندے سن جہناں نوں کھولیاں آکھدے نیں۔ اک نئے جے کالے انھیرے والے کمرے وچ دس لوک رہندے سن۔

ہیلن غربت نوں نہیں سی دیکھ پر اوہ محسوس کر سکدی سی۔ لوکاں دے چیتھڑے جو اوہناں نے لباس و جھون پائے ہوندے اوہ ہیلن تے عینی نوں گلی وچ لنگھدیاں پڈیاں نال چھو ہندے نیں۔ ہیلن نے مشین دے تیل دی بونگھی۔ بُورا۔ گلی دی گندگی تے نمک لگی مچھی۔ ایہ اوہ سبھ شیواں سن جو ایہ دس سکدیاں سن کہ ایتھوں دی زندگی کئی اوکڑاں بھری اے۔ بہت زیادا مشہور لوک نیویارک وچ رہندے سن۔ اک پارٹی وچ ہیلن مارک ٹوین نال ملی۔ ٹوین اوس ویلے ہیکل بیری فن تے ٹام سائبر دی مہمات ناں دی کتاب لکھ کے نامنا (شہرت) کھٹ چکیا سی۔

ٹوین نے ہیلن نوں ہونٹھ پڑھدیاں دیکھیا اوہناں نے پارٹی وچ اکٹھیاں گل بات کیتی۔ جدوں ہیلن جان لگی اوس نے ہنشتے دے پھل اوہدے کوٹ دے ہٹن دے سوراخ وچ لایا۔ ایہ دوویں واسطے گوڑھے مٹر بن گئے۔

سکول توں بعد ہیلن نوں سنٹرل پارک جانا چنگا لگدا ہوندا۔ سردیاں دے دن وچ ہیلن اوہ تھے برف دے اُتے چلان والی گڈی چلان چلی جاندی۔ اوہ گھوڑ سواری دے سبق لے رہی ہوندی۔ اوہ خوبصورت تے دلچسپ عورت بندی جا رہی سی۔

باب نمبر 8

کیمبرج داویلا

1900 دے مڈھلے دہاکے وچ بہت گھٹ عورتاں کالج گنیاں۔ تے فیرکے
 نابینا ڈوری عورت نے کالج دی پڑھائی مکمل نہ کیتی۔ پر ہیلین نے پہلی عورت بنن دا پکارا
 کر لیا تے اوس نوں پتہ سی کہ اوہ کتھے اپڑنا چاہندی اے۔ ریڈ کلف ایہ ہاورڈ یونیورسٹی دی
 اک شاخ سی جو کہ بالکل بوسٹن دے باہر سی۔ ریڈ کلف نوں یونائیٹڈ سٹیٹ وچ سبھ توں
 ودھیا کالج مٹھیا جاندا۔ ایس دا پڑھیار بن جانا ہیلین واسطے اک بہت وڈی کامیابی ہو جانی
 سی۔

ہیلین نے اوہ طریقہ لبھیا جس نال اوہ ریڈ کلف وچ داخلہ لے سکدی سی۔
 نوجوان گڑیاں واسطے کیمبرج سکول بنیا جو ریڈ کلف وچ داخلہ لین گئی اوہناں
 پڑھیاراں نوں تیار کرداتے اوہناں دی مددوی کردا۔

پیدل کرن لئی چلی جاندی۔
ہیلن نے انگریزی، توارخ،
لاطینی تے جرمن پڑھی۔

گجھ کتاباں بریل
وچ سن۔ عینی نوں اوس
واسطے ساریاں کتاباں
پڑھنیاں پیندیاں۔ عینی
نوں اوہ لفظ وی دیکھنے
پیندے جو اوہ نہیں سی
جاندی۔ بھادیں اوہ لفظ
جرمن وچ ہوں یاں فرانسیسی
وچ۔

ہیلن نے دن
رات محنت کیتی۔ ہیلن اپنی
تعلیم تین ورھیاں وچ پوری

کرنا چاہندی سی۔ کیہ اوہ اپنی سخت محنت کر رہی سی؟ بہت سارے پڑھیار گل مین دے
سکول وچ پنچ ورھے گزاردے سن۔ پہلے دی طرحاں عادت وانگوں ضدی اوس نے واپسی
توں انکار کردتا۔

مستقل محنت نال اوس نے پورا زور ماریا۔ ہیلن بیمار رہن لگی۔ اوہدی بھین
ملڈرڈوی سکول جاندی سی۔ ملڈرڈو نے دیکھیا کہ ہیلن بیمار لگدی اے تے سچ تھکی تھکی
وی۔ مسز کیلرنوں خطر الگ گیا۔ کیہ عینی اوہدی دھی توں اینا جو کھم تے کرڑی محنت کروا رہی

عینی آرتھر گل مین نوں ملن گئی جو کیمبرج سکول دا ہیڈیسی۔ اوس نے گل مین نوں
التجا کیتی کہ ہیلن نوں اپنی پڑھیار بنا لوے۔ ایس سوال توں حیران اوس نے کہیا کہ اوہ
ایس بارے سوچے گا۔ ہیلن تے عینی کول سوائے انتظار دے کوئی چارہ نہیں سی۔ اوس دا
جواب ہیلن دا مستقبل طے کرے گا۔

ایس دوران ہیلن دا بیووفات پاچکلیا سی۔ ہیلن کپتان دے کفن دفن واسطے گھر جانا
چاہندی سی پر اوس دی ماں نے اوس نوں اجازت نہ دتی۔ ایہ گرمی دا موسم سی تے بہت
ساریاں اڈنی ہماریاں جنوب وچ پھٹ پیاں سن۔ ہیلن دی ماں اپنی دھی دی صحت نوں
خطرے وچ نہیں سی پاسکدی۔ ایس لئی ہیلن ما سچیسٹس وچ ای کپتان واسطے دکھی رہی۔

آخر کار فیر گل مین نے جواب دتا۔ ہیلن نوں قبول کر لیا گیا سی۔ پہلی وار ہیلن
نوں سکول جان لئی ڈر لگیا۔ دوجیاں کڑیاں نوں کوئی ڈر نہیں سی؟ جے اوہ فیل ہوگئی تے کیہ
ہووے گا؟

پہلے پہل تاں ہیلن نوں ایوں
لگا کہ اوہ سکول دی اک
پڑھیارن ای اے۔ اوہ تے
عینی باؤلز ہاؤس وچ رہندیاں
سن۔ ہیلن نے دوست
بنائے۔ گجھ عورتاں نے ہتھ
نال اکھر پٹی سکھ لئی تاں جو اوہ
ہیلن نال گل کر سکے۔ اوہ
کھیڈاں وچ اوہناں نال
بھاگ لیندی تے لئی لئی سیر

اے؟

مسز کیلر، ہیلن دیاں سہیلیاں نال ملی۔ کیہ اوہنوں ہیلن نوں عینی توں دُور کر لینا چاہیدا سی۔ گل مین وی ایوں ای سوچدا۔ ہیلن تے عینی لگ بھگ دس ورھیاں توں اکٹھے رہے سن۔ جدوں ہیلن جاندی، عینی وی چلی جاندی۔ شاید ایہ ای اوہ ویلا آ گیا کہ ہیلن نوں اپنی اُستانی کولوں وچھڑنا سی۔ ہیلن اپنی اُستانی نوں چھڈنا نہیں سی چاہندی۔ ہیلن نوں ایوں لگدا اوہ اُستانی توں بغیر رہ جاوے گی۔

مسز کیلر لڑکھڑا گئی۔ اوس نوں یقین نہیں سی آیا۔ آخر مسز کیلر عینی دے نال ای سی۔ ہیلن، عینی دے نال ای ہوے گی۔ ہیلن نوں گل مین دے سکولوں ہٹا لیا گیا۔ اوہ تے عینی ریپتھم ماچسٹس رہن لئی چلے گئے۔ اوہ تھے ہیلن اک پراپوٹ استاد نال کم کردی پئی سی۔ ریڈ کلف وچ جاوے توں اوس نوں کوئی انکار نہیں سی کرسکدا۔

جون 1899 وچ ہیلن نے ریڈ کلف دے ٹیسٹ دتے۔ اوہ پہلاں ای اُنھی ورھیاں دی ہو چکی سی۔ ریڈ کلف دے نو (9 پڑھیاں صرف اٹھارھاں ورھے دے سن۔ ہیلن نوں فیل ہو جاوے دا ڈر سی۔ پر اوہ چنگے نمبر اں نال پاس ہو گئی۔ آخر کار 4 جولائی 1899 نوں قبولیت دا خط آیا۔ ہیلن واسطے صرف چھٹیاں ای رہ گئیاں سن۔ پر ریڈ کلف دے ہیڈ نے اوس نوں تجویز دتی کہ ہیلن نوں ایتھے داخلین واسطے اک ورھے انتظار کرنا چاہیدا اے۔ ستمبر 1900 وچ ہیلن نوں پڑھیاں دے طور اُتے ریڈ کلف وچ داخل ہوئی۔ ذہن دی حیران کن دھرتی وچ ہیلن نے آکھیا ”مینوں وی دو جیاں وانگ آزادی ہونا چاہیدا اے“، اخیر ہیلن دا خاب سچ بن گیا۔

اوس نے ہیلن نوں تن
ہزر ڈالر دی پیش کش کیتی۔
ہیلن واسطے خوشی بھری گل
ہوئی۔ ایہ کافی وڈی رقم سی۔
ہیلن من گئی۔ انج اوس نے
”میرے جیون دی کہانی“
اُتے کم شروع کیتا۔

ہر مہینے ایہ میگزین
ہیلن دی کہانی دا نواں باب
چھاپن لگا۔ پہلا مضمون بہت
ودھیا گیا۔ لیکن ہیلن نے دوجا
باب تھوڑی دیر وچ دتا۔ کہانی
کافی لمبی سی۔ ہیلن تے عین
دوواں نوں نہیں سی آندا کہ

کوئس ایڈٹ کر دے نیں۔ اوہ ہُن کیہ کرن؟

ہیلن دیاں سہیلیاں نے اوس نوں اک اعلا ایڈیٹر جان میسی بارے دسیا۔ جان
نے آرٹیکل نوں ایڈٹ کرن واسطے ہیلن دی مدد کیتی۔ میگزین ایس مواد نوں پسند کیتا تے
لوکائی نے وی۔ ویلے دے نال نال اگست وچ اخیر لا ”باب“ چھاپ دتا گیا۔ اوس ویلے
تیکر پوری دُنیا ہیلن نوں چاہن والیاں وچ شامل ہو گئی۔

جان میسی نے سوچیا کہ ہیلن دیاں کہانیاں نوں اک کتابی شکل دے دتی
جاوے۔ جان نے ہیلن دے بالین دے خط وی شامل کردتے کہ کوئس عین نے ہیلن نوں

کالج دے ورھے

تے ہیلن نے اپنے کالج دے ورھے لنگھانا شروع کیتے۔ کیمبرج سکول وانگ
ای اوکڑاں بھریا ”ریڈ کلف“ اوس نوں ناممکن لگیا۔ ہُن ہتہا ویلا نہیں سی بچیا۔ عین ہیلن
دے ہتھاں وچ لیکچر جے توڑ جوڑ کر دی۔ عین ہیلن واسطے درسی کتاباں پڑھدی۔ انج لگا
جیوں اوہ ہوا چکی اُتے ہوں۔ ارام واسطے کوئی ویلا نہیں سی یاں فیہ ہیلن نوں چھچھے دھکیل دتا
جانا سی انج اوس دی پڑھائی پھرے وچ پے جاندی۔

اک ہور مسئلا ایہ ہویا کہ ہیلن اکلا پا محسوس کرن لگ گئی۔ اوہ تے عین کیمپس
دے اک نئے جے گھر وچ رہندیاں ایہ ہیلن دیاں کلاس والیاں کڑیاں دے کریاں توں
دُرسی۔ کڑیاں دوستانا روڈیا رکھدیاں سن پر بہت ساریاں نوں نہیں سی پتا کہ ہیلن دے
اردگرد کوئس دار دے عمل کرنا اے۔ دوجیاں نوں ایہ کرنا عجیب لگدا کیوں کہ ہیلن بہت
مشہور ہو چکی سی۔ ایس لمبی تیزی نال ہتھ ملا کے اوہ تتر ہو جاندیاں سن۔

ہور ہیلن ہر ویلے کماں وچ مصرف رہندی۔ اوس کول کھیڈن سوچن تے دن
وچ خاب ویکھن دا کوئی ویلا نہیں سی ہوندا۔ اوہ دے کول اک پر چا تیار کرن واسطے ہوندا۔
اک لیکچر نوں یاد کرنا ہونا یاں فیئر ٹیسٹ دین دی تیاری کرنی ہوندی۔ ہیلن دے کالج دا پہلا
سال اوکھیا تے بھریا تے اکلا پے والا رہیا۔

اگلے ورھے ہیلن نے مضمون لکھنا شروع کردتے۔ ایہ مضمون اوس دے جیون
بارے کہانیاں سن۔ ”سوانی سنسار“ میگزین دے اک ایڈیٹر نے ایہناں کہانیاں بارے
سُنیا۔ اوس نے ہیلن کولوں پچھیا کیہ اوہ میگزین وچ اوہدے مضمون چھاپ سکدا اے۔

ہیلن دی کتاب ”میرے جیون دی کہانی“ کامیاب ہو گئی۔ ایہ اج وی چھاپے چڑھ رہی اے۔ ایہ پنجہ توں ودھ زباناں وچ چھپ چکی اے۔ ہُن ہیلن کول لکھارن دے طور تے جیون سی۔ کوئی وی ایہ نہیں کہ سکدا کہ ایہ اوس دی کہانی اے۔ ایہ صرف اوہدی ای کہانی سی۔

جون 1904ء وچ ہیلن نے آدرنال ریڈ کلف توں گریجویٹ دی ڈگری لئی۔ پوری دُنیا دے اخباراں نے ایس خبرنوں مان نال چھاپیا۔ ہیلن اوہ گج حاصل کر چکی سی جو کوئی وی بچھل (معذور) انسان پوری دنیا وچ کدی وی حاصل نہیں سی کر سکیا۔ ہُن اوہ دے کول کالج دی ڈگری سی پر اوہ ایہدے نال کیہ کرن جا رہی سی؟

یعنی کول وڈے سوالاں بارے فیصلا کرنا سی۔ اوہ تے جان میسی آپس وچ محبت کرن لگ گئے۔ اوہ اوہدے نال ویاہ کرنا چاہندا سی۔ یعنی حیران سی کہ ہیلن دا کیہ بنے گا؟ کیہ اوہ ہور ازاد جیون گزار سکے گی۔ عینی جان میسی نال ویاہ کرنا چاہندی سی تے فیر اوہناں نے 1905ء وچ ویاہ کرای لیا۔ ہیلن اوہناں دے نال ای رہن لگ گئی۔

ہیلن واسطے اوہ اپنی زندگی وچ رہندی سی۔ اوس نے اپنی دوجی کتاب ”دُنیا جتھے میں رہنی آس“ 1908ء وچ آئی جس وچ دُنیا نوں ہیلن بارے دسیا گیا۔ ایہدے وچ دسیا گیا اے کہ کوئیں ہیلن نے اپنے چھوہن، سٹکنھن تے چکھن دی حس نوں اپینیاں دوفطرت ولوں وانجھی کیتیاں حساں دی تھاں ورتیا سی۔ کتاب ہیلن دی حیران کردین والی سوچ تے تخیل اُتے وی چاننی پاندی اے تے کوئیں اوس نے اپنی دُنیا دی تصویر بنائی ایس بارے وی دسدی اے۔ ایہ کتاب وی کافی زیادا وکن والی کامیاب کتاب ثابت ہوئی۔ پر ہیلن اپنا جیون آپ اپنے بل بوتے تے جیونا چاہندی رہی۔ کتاب توں ملن والی رقم کافی نہیں سی۔ ہیلن اپنا گزارا کوئیں کرے؟

سبھ وڈے ہو گئے

ہیلن نوں لوکائی ساہمنے تقریر کرن لئی کہیا گیا۔ ہیلن نے اپنی پہلی تقریر ”مانٹ کلیئر“ نیوجرسی وچ کیتی۔ عینی اوہدے نال ای رہی۔ حالے تیکر ہیلن ڈری ہوئی رہندی رہی۔ جے اوہنوں کوئی وی نہ سمجھیا تاں؟ ہیلن نے اپنے جیون بارے بولیا۔ اوہدی اواز صاف نہیں سی پر کسے نوں اوس دی پرواہ نہیں سی۔ سُنن والیاں نے اوس نوں پیار دتا۔ ہیلن نوں ہور تقریراں واسطے آکھیا گیا۔

ایس لئی ہیلن تے عینی لیکچر تورتے چلے گئے۔ اوہناں نے 1913ء وچ امریکا اندر وکھو وکھ شہراں وچ سفر کیتا۔ اوس نے اپنی زندگی بارے بولیا۔ اپنے خیالاں بارے تے جو اوس نے کہیا اوس نوں اوہنے مکمل کر لیا۔ عینی نے ہیلن نوں جانو کروایا تے فیر اخیر اُپر اوہ وی بولی۔ اوہ جتھے وی گئی بڑی گرمجوشی تے تعریفاں نے اوس داسر ڈھکیا۔

ہیلن، سٹیج اُتے اپنی کامیاب ہوئی کہ لوکاں نے اوس دی زندگی تے خیالاں بارے فلم بناون لئی آکھیا۔ ہیلن تے عینی ہالی وڈ گئے تے خوش فلم ”رہائی“ بنائی۔ عینی تے ہیلن نے فلم توں آون والی دولت داخاب ویکھیا۔ اوہناں نے سوچیا کہ اوہ ایس دے نال امیر تے مشہور بن جاون گے بلکل فلم سٹار وانگ۔ پر فلم کامیاب نہ ہو سکی۔

مایوس ہیلن تے عینی دوویں ریٹھم واپس آ گئے۔ ہیلن اوہناں کول اک نویس مصیبت پے گئی۔ عینی دی نظر مکدی جاون لگی۔ عینی اپنی شادی دی ناکامی توں وی کافی پریشان سی۔ اوس نوں ڈرسی کہ اوہ ناپینا ہو جاوے گی۔ دوواں نے ارام کیتا۔ ہیلن نے

بہت سارے خطاں دا جواب دتا۔ ہیلین بہت مشہور تے ہو گئی پر اوہ اندروں ٹٹ گئی۔ ہیلین نوں پیسا کماون دا کوئی راہ وی لبھنا سی۔ فیراک پیش کش ہوئی۔

نیویارک واڈویل ایجنٹ، ہیلین سے عینی نوں ملے۔ واڈویل اک سٹیج شوی جو دکھ وکھ ایکٹ اُتے سیریز کردے سن۔ ایجنٹاں نے اوہناں نال گل بات کہتی کہ ایہ دوویں عورتاں 20 منٹاں دا ایکٹ اک ہیلین تے اک اوہدی اُستانی بارے ایکٹ کرن گے۔ عینی تے ہیلین دیاں سہیلیاں نے ایس خیال نوں پسند نہ کیا۔ ہیلین دی ماں نوں ایہ خیال بہت مکروہ لگا۔ لوک صرف نابینا تے ڈوری عورت نوں ویکھنا چاہندے سن۔ پر ہیلین نوں کوئی پرواہ نہیں ہوئی۔ اوس نے سوچیا ایس نال اک مزا آوے گا۔ تے سچ دی طرحاں اک وار فیر ہیلین نے گجھ کرن دا سوچ لیا تے کوئی اوس دا ذہن نہیں سی بدل سکدا۔ پہلی پرفارمنس 24 فروری 1920 نوں ”دا پیلس تھیٹر“ نیویارک شہر وچ ہويا۔

اُستانی ایکٹ دا مڈھ بٹھیا، اپنے آرش لہجے وچ اوس نے دسیا کہ اوس نے پہلے کسراں ہیلین نوں سکھایا۔ موسیقی تے فیر بھریا ہويا تھیٹر۔ ہیلین نے پردے پرانہ کیتے تے سٹیج اُتے ٹر پئی۔ فیر اوہناں نے ”معجزے“ بارے دسیا اوس دن بارے دسیا جس دن عینی نے لفظ ”پانی“ دے توڑ جوڑ کیتے تے ہیلین نوں احساس ہويا کہ ایس دا کیہ مطلب اے۔

ایس ایکٹ دے اخیر وچ سنن والیاں نے تعریفاں دے پھل نچھاور کر دتے۔ ہیلین نے اوہناں دے دل مکمل طور تے موہ لئے سن۔ جلد ای ہیلین تے عینی سبھ توں ودھ پیسے لین والے پرفارمرز وچوں اک ہو گئے۔ اوہناں نے 2500 ڈالر ہر ہفتے کمانا شروع کر دتا۔ عینی پریشان ہونا شروع ہو گئی کہ جے ہیلین سٹیج توں تھلے ڈگ گئی یاں فیر کوئی غلطی ہو گئی، گجھ وی ہو سکدا اے۔ پرائنج ہو یا نہیں۔ ایس لئی سنن والے

او تھے آندے سن کہ اوہ ہیلین دی تعریف کردے سن۔ تے ہیلین نوں واڈویلے نال موہ ہو گیا۔ اوس نوں دوجے پرفارمرز نال گل کرنا چنگا گن لگ گیا۔ اوس نوں سٹیج دے پچھلے پاسے توں آندی خشبو بہت پسند۔ ہیلین نوں ایوں لگدا جیوں اوہ ایسے ای پروار دا اک حصا رہی اے۔

1924ء وچ ہیلین نے نویں ملازمت شروع کر دتی جہڑی اوہناں نے باقی ساری زندگی کیتی۔ نابینا افراد واسطے امریکی فاؤنڈیشن نے ہیلین نوں آکھیا کہ اوہ اوہناں واسطے کم کرن۔ اوہ ہور لوکاں نال ملے نابینا افراد نال گل کرے تے چند اکٹھا کرے۔

ناں پولی تھامسن سی اوس نوں
رکھ لیا گیا۔

فیر 1936ء وچ عینی

سیلیوان وفات پا گئی۔ لگ بھگ
پنجاہ ورھے تک اوہدی استانی
ہیلین دے جیون دا مرکز رہی
سی۔ کیہ ہیلین اوس دے بغیر رہ
سکے گی؟ بہت زیادا لوک سوچن
لگے کہ ہیلین تباہ ہو جاوے گی۔
پر انج نہ ہو یا۔ اوہدے دل وچ
اوہنوں پتاسی کہ اوس نے اگانہ
جانا اے۔ اوہ دنیا توں دور نہیں
جا سکدی۔ استانی کدے انج
نہیں سی چاہندی۔

ایس لئی ہیلین نے پولی دی مدد نال اپنا کم جاری رکھیا۔ ہیلین فاؤنڈیشن واسطے
بولدی رہی۔ اوہ صدر فرینکلن نال ملی جس نوں پولیوسے۔ اوہدے لٹاں تے جوڑ جواب
دے گئے سن تے اوہ وہیل چیئر تے ٹرڈا پھر داسی۔ دوواں نے ثابت کیتا کہ لوک شدید قسم
دے بچھل پن توں چھٹکارا پاسکدے نیں تے وڈیاں شیواں مقام حاصل کر سکدے
نیں۔ ہیلین نے ناپینا افرادی مدد واسطے قانون پاس کراون لئی کم کیتا۔ ناپینا افراد تعلیم تے
ملازمت واسطے تربیت حاصل کرن لئی مالی مدد حاصل کرن گے۔ چندے دتے جاون گے
تاں جو بولن والیاں کتاباں لوکاں دی لائبریریاں وچ رکھیاں جاون۔ ایہ قانون ناپینا افراد

ہیلین نے ایہ ملازمت قبول کر لئی۔ اوس نوں ایوں لگیا کہ ایس طرحاں اوہ ہر تھاں تے
ناپینا افرادی مدد کر سکے گی۔ ایس طرحاں ہیلین ناپینا افرادی سفیر بن گئی۔ اوہ بادشاہواں
ملاکاتے صدرراں نال ملی۔ عینی اوہدے نال ای گئی۔

1925ء وچ ہیلین نے دوجی کتاب لکھن واسطے اک ورھے دا ویلا لیا۔ ہیلین
نووں آکھیا گیا کہ اوہ اپنی زندگی دے تازا ترین واقعات لکھ کے دیوے۔ اوس نے ریڈ
کلف وچ گزرے اپنے ویلے نوں موضوع بنایا۔ ناپینا افراد واسطے فاؤنڈیشن تے اپنی
زندگی دے سارے لوکاں نوں موضوع بنایا۔

1929ء وچ ”منجدرہا“ چھاپے چڑھی ایہ وی کامیابی نال بہت زیادا وکن والی

کتاب ہوئی۔

1929ء دا ای اوہ ورھا سی
جدوں سٹاک مارکیٹ تباہ ہو
گئی۔ معاشی مندی وڈے
پیمانے تے کھل گئی سی۔

عینی ہمار ہو گئی۔ اوہدی دیکھن
دی طاقت وگڑدی ای جاون
لگی۔ بعد وچ اوہ بلکل ای ناپینا
ہو گئی۔ ہیلین دا دل ٹٹ گیا۔ اوس
نے یقینی طور تے ایوں کیتا کہ
استانی دی پوری طرحاں دیکھ
بھال کیتی جاوے۔ عینی دی
تھاں تے اک سیکرٹری جس دا

داسفر کیتا۔ اوہ نابینا فوجیاں نال ملی۔ ہیلن نے اوہناں نوں جوش تے ہمت دے نال نال امید وی دتی۔ ہیلن اپنی پوری باقی حیاتی وچ بگھل لوکاں دی حمایت وچ بولدی رہی۔ اوہ ہر صدر گرو و کلیولینڈ توں لے کے جان ایف کینڈی تک نوں ملی۔

1955ء وچ ہیلن نے اپنی اک ہوو کتاب ”ٹیچر: عینی سیلیوان میسی“ چھاپی۔ ایہ اوس ہستی بارے کتاب سی جس نے کئی طرحاں نال ہیلن نوں اپنا جیون دان کر دتا ہو یا سی۔

براڈوے اُتے اک کھیڈ ”معجزے کرن والی“ 1959ء وچ کھلیا۔ ایہدے وچ وی ہیلن تے اوہدی اُستانی دی کہانی سی۔ بعد وچ ایس ڈرامے نوں اک مشہور فلم بنا دتا گیا۔

ہیلن جون 1968ء نوں وفات پا گئی۔ اوہ لگ بھگ اٹھاسی ورھیاں دے سن۔ اوہناں نے لکھاں لوکاں نوں متاثر کیتا تے اوہناں نوں ہمت دتی۔ اوہناں دی کہانی

نوں ازادی نال جیون گزارن لئی مددگار ثابت ہوون گے۔

1930ء دے دہاکے وچ ہیلن نے جاپان داسفر کیتا۔ جاپانی لوکاں نے ہیلن کیلر بارے جانیہ پر بہت ساریاں نے اوہناں بارے کہانیاں تے یقین نہ کیتا۔ جاپان وچ نابینا افراد نال بہت بھیڑا ورتا راکیتا جاندا اے۔ اوہ واجبی جہی تعلیم تے سرکاری مدد حاصل کر سکدے نیں۔ ہیلن دے ایس سفر نے ایہ سبھ بدل دتا۔ ایہ جانندیاں ہو یاں کہ ہیلن کتیاں نال پیار کری اے جاپانی لوکاں نے اوہنوں اک خوبصورت ”اکیتا“ ناں دا کتا دتا۔ ایہ تحفا ایہ درشاندا اے کہ اوہ ہیلن نوں کتا آدر دیندے نیں۔ ہیلن فیر اپنے دیس واپس آ گئی۔

دوجی جگت جنگ 1945ء دے خاتمے توں بعد ہیلن نے اک وار فیر پوری دُنیا

سانوں اچ وی متاثر کر دیاں ہو یاں مسلسل جاری اے تے ہمیش جاری رہوے گی۔

☆.....☆.....☆.....☆